

MAGYAR GERONTOLÓGIA

13. ÉVFOLYAM 40. SZÁM

On-line verzió: ISSN 2062-3690

[www.https://ojs.lib.unideb.hu/gerontologia](https://ojs.lib.unideb.hu/gerontologia)

A SÓSTÓ-GYÓGYFÜRDŐK ZRT. KÍNÁLATA AZ IDŐSÖDŐ GENERÁCIÓKNAK

Helmeczi Gabriella

Debreceni Egyetem, Egészségügyi Kar

Kulcsszavak: generáció, fürdőgyógyászati kezelés, mozgásszervi megbetegedés, gyógyturizmus, Sóstó-Gyógyfürdő

Absztrakt

Magyarország korfáját elemezve láthatjuk, hogy öregedő szerkezetű társadalomban élünk, ennek köszönhetően az idősebb generációk egyre jelentősebb mértékben fordulnak elő a gyógyturisztikai szektorban. Tanulmányom célja a generáció fogalmának és csoportosításának megértése, összehasonlítása a gyógyturisztikai célcsoportok generációs szempontú meghatározásával. A gyógyturizmus legnagyobb csoportját a *60 év feletti idősök alkotják*, akik leggyakrabban mozgásszervi bántalmakkal keresik fel a gyógyfürdőket. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye különösen gazdag a gyógyfürdőkben, közülük is kiemelkedik a Sóstó-Gyógyfürdő, mely nemzetközi jelentőségű fürdőnk. Tanulmányomban a szakirodalom és a statisztikák alapján jellemzem a hazai generációkat, továbbá a Sóstó-Gyógyfürdő adatai és a hely kínálata alapján a gyógyturizmus lehetőségeit – nevezetesen az egészségturisták egészségmegőrzésében és javításban, a fürdőkultúra kialakításában, valamint a szabadidő kellemes és hasznos eltöltésében – kívánom feltárni.

Keywords: generation, thermal bath treatment, musculoskeletal disorders, medical tourism

Abstract

Analyzing the age pyramid of Hungary, we can see that we live in an aging society, due to which the older generations are becoming more and more important in the medical tourism sector. The largest group of medical tourism is the elderly over the age of 60, who most often visit spas with musculoskeletal disorders. Szabolcs-Szatmár-Bereg county is especially rich in spas, the Sóstó Spa, which is our spa of international significance, also stands out. The aim of the Sóstó Spa is to play a role in maintaining and improving the health of health tourists, in developing a bathing culture, and in spending a pleasant and useful leisure time.

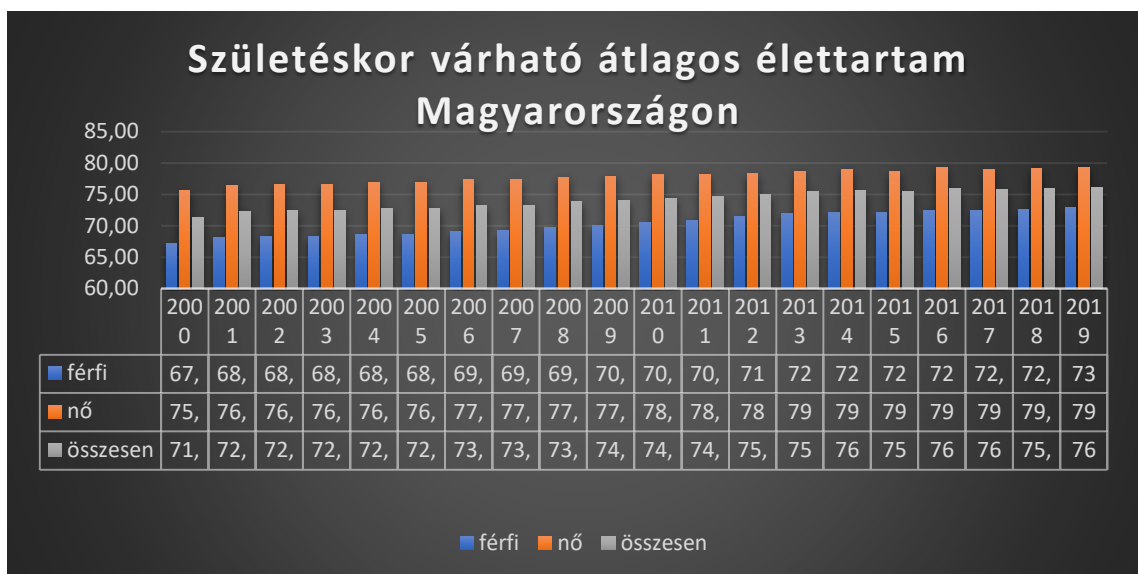
Bevezetés

Az elmúlt évtizedek statisztikai adatai bizonyítják, hogy a fejlett világ országaiban folyamatosan nő a születéskor várható élettartam (1. ábra) és a népességben egyre nagyobb az idősek aránya – mindez azt jelenti, hogy öregedő korszerkezetű társadalomban élünk (KSH, 2020). A KSH interaktív korfájáról leolvasható, hogy a 60 év fölötti magyar népesség aránya nőtt, 2000-ben 19% volt, 2010-ben 22%-ra, 2020-ban 26%-ra változott, és ha ez így marad, az arány 2050-re a 34%-ot is elérheti. Ha a 65 év feletiek arányát is vizsgáljuk, láthatjuk, hogy hazánkban 2000-ben 15% volt, 2010-ben 17 %-ra, 2020-ban 21%-ra növekedett ez a szám. Az előrejelzések szerint 2050-re a 28%-ot is elérheti az arányszám. A várható élettartam Magyarországon alacsonyabb az uniós átlagnál. Az uniós átlag 2015-ban 80.6 év, hazánkban pedig 75,7 év volt.

Megváltozott az idősek korösszetétele is, 2000-ben a népesség 17%-a volt 60-80 év közötti és 2%-a 80 év feletti. Ez az arány az előzőekhez hasonlóan növekvő tendenciájú, 2020-ban a 60-80 éves korosztály az összlakosság 22%-a, a 80 év fölötti korosztály a népesség 3,9%-a (KSH interaktív korfa, 2020).

A nemek arányát tekintve az 1000 férfira jutó nők száma a korosodással fokozatosan emelkedik: 60-64 éveseknél 1295, 85 éven felülieknél eléri a 2372-t (Iván, 2002).

1. ábra: Születéskor várható élettartam Magyarországon

Forrás: Saját szerkesztés KSH-adatok alapján

Az időskorúak aktivitásának megőrzése korunk egyik nagy társadalmi kihívása. Különböző generációs elméletek rendkívül népszerűek a társadalomkutatók körében, számos vizsgálathoz jelentenek kiindulópontot. Kutatások igazolják, hogy az idősebb generációk egyre jelentősebb tényezővé válnak a fogyasztói piacon az egyének emelkedő várható élettartama, és az egészségben, aktívan eltöltött évek számának növekedése miatt. Mindez nemcsak az egészségtudatos életmódra, az emelkedő nyugdíjkorhatár miatt a munkaképesség megőrzésére, hanem ezen belül a szabadidő eltöltésére és a turisztikai szokásokra is hatással van (Lohmann & Danielsson, 2001).

Idős(ödő) generáció

Mielőtt bemutatnám a generációk egy csoportját, fontos meghatározni magát a *generáció* fogalmát. A generáció fogalmának meghatározásával számos szakirodalom foglalkozik, több megközelítés és definíció született a témával kapcsolatban. A generációkutatások alapjait William Strauss és Neil Howe (1992) fektették le. Szerintük a generáció olyan személyek csoportja, akik azon a történelmi időn és téren osztoznak, mely kollektív személyiséget biztosít nekik.

Különbséget tehetünk a generáció szociológiai és biológiai megfogalmazásai között. Szociológiai értelemben a generáció olyan személyek csoportja, akik ugyanabban a korszakban születtek s akiket sajátos események, trendek és folyamatok alakítottak és kötnek össze.

A hagyományos biológiai meghatározás szerint a generáció a szülők és utódaik születése közötti átlagos időintervallumot jelöli, mely két évtizedet jelent. A múltban ez a fogalom jó alapot képezett a szociológusok számára, mára irreleváns. Ha napjainkban is ezt az elméletet követnénk, a generációs idő az eddigieknél hosszabbra tolódna. Ennek oka, hogy a gyermekvállalás kitolódott, a szülők és utódaik születése közötti időintervallum két évtizedről három évtizedre változott (McCrindle, 2010).

A generációkat különböző szempontok szerint csoportosíthatjuk (1. táblázat). Az egyik felosztás a digitális technológiához való viszony alapján került leírásra. A klasszikus besorolás szerint 3 csoportot különböztetünk meg: fiatal generáció, középgeneráció, idős generáció (Törő, 2021).

1. táblázat: A generációk felosztása

Generációk	Létszám (fő) 2020-ban	A teljes lakossághoz viszonyított arány 2020-ban	Klasszikus felosztás
Veteránok 1944 előtti születettek	739 396 fő	7,6 %	Idős generáció
Baby Boomerek 1945–1964	2 299 382 fő	23,63%	
X generáció 1965–1979	2 243 616 fő	23,06%	Középgeneráció
Y generáció 1980–1994	1 900 809 fő	19,53%	
Z generáció 1995–2010	1 619 657 fő	16,64%	Fiatal generáció
Alfa generáció 2010-től születettek	927 912 fő	9,54%	

Forrás: KSH interaktív korfa adatai alapján

A turizmus célcsoportjai az életkor alapján nagyjából követi a fenti korcsoportos megoszlást, de vannak a turisztikai piacra érkező korosztályok között összefonódások. A gyakorlatban a következő csoportokra bonthatók: ifjúsági turizmus, középkorosztály turizmusa, idősek turizmusa (senior turizmus). Turisztikai motiváló tényező lehet az egyéni fejlődés, szocializáció, szabadidő kihasználása, relaxáció, valamint egészségügyi okok, utóbbi egészségturizmus néven külön ággá vált. A senior korúak esetében a kutatások azt bizonyítják, hogy az idős korosztályt az egészségi állapot megőrzése és javítása szintén ösztönzi az utazásra, szolgáltatások igénybevételére. A senior korcsoport növekvő szerepe igazolja, hogy a szegmens turisztikai igényeinek feltárása a turizmus szakma fontos feladata (Kolos & Kövesdi, 2020);

Balázs & Bene, 2019). A gyógyturizmus alapfogalmából adódik, hogy ebben az esetben nem csak turistákról, hanem gyógyulni vágyókról, azaz *gyógyturistákról* beszélhetünk.

Az egészség és a turizmus kölcsönhatása

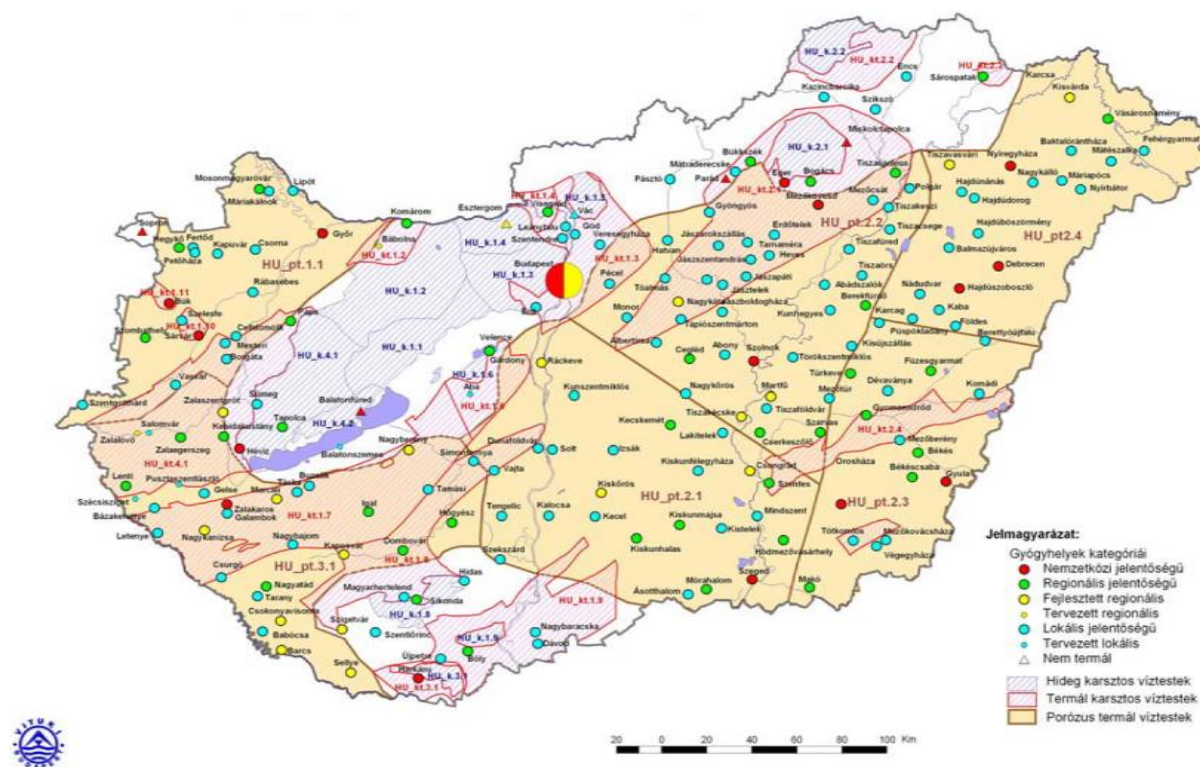
A gyógyturizmus legnagyobb csoportját a 60 év feletti idősök alkotják, akik leggyakrabban mozgásszervi bántalmakkal keresik fel a gyógyfürdőket. A mozgásszervi megbetegedések kialakulásának több oka lehet: *helytelen testtartás, túlterhelés, rendszeres mozgás hiánya, a „kor”*, hiszen az említett panaszok előfordulásának jelentős része 50-60 éves kor utánra tehető.

A mozgásszervi panaszok jelentős részét képezik az ízületi megbetegedések, melyen belül megkülönböztetjük a gyulladásos ízületi megbetegedéseket, illetve a kopásos ízületi megbetegedéseket. Míg az előbbiek legjellemzőbb tünetei a fájdalom, az ízület merevsége, és időnkénti duzzanata is, az utóbbiaknál a tünetek kialakulását megelőzően először az ízületi porcok kopása figyelhető meg.

Hazánk a gyógyvizek „paradicsomának” tekinthető. Magyarországi gyógyhelyek legnagyobb része termálvízre, néhány jelentős fürdőnk viszont langyos vízre alapozott, illetve vannak hideg vizű gyógyfürdőink is. A gyógyturizmus gyógyüdülőhelyekre koncentrálódik. Jellemző a szektorra, hogy nem szezonális, a turisták egész évben folyamatosan igénybe veszik szolgáltatásait. Az idősök számára kialakított programoknál, szolgáltatásoknál fokozottan figyelembe kell venni az életkori sajátosságait (Papp, 2017).

A 2. ábra a magyar termál-gyógyhelyeket mutatja be nemzetközi, regionális és lokális jelentőség szerinti bontásban. Több megyéhez hasonlóan Szabolcs-Szatmár-Bereg megye is gazdag a gyógyfürdőkben, közülük is kiemelkedik a Nyíregyházán üzemelő **Sóstó-Gyógyfürdő**, mely nemzetközi jelentőségű fürdőnk.

2. ábra: Termál-gyógyhelyek Magyarországon

Forrás: Papp I. (2017). Szálloda- és vendéglátásmenedzsment

Kutatási kérdések és módszerek

Az eddigi fejezetek bemutatták a hazai generációkat, az idős generáció jellemzőit, életkori sajátosságból adódó betegségeket és az idősök kapcsolatát a gyógyturizmus szektorral. A továbbiakban olyan tanulmányok, statisztikák és interjúk eredményei kerülnek bemutatásra, melyek kapcsolódnak az idős korosztályhoz, mozgásszervi problémákhoz, valamint a gyógyturizmus szektorhoz. A tanulmány középpontjában a Sóstó-Gyógyfürdő szerepel, melynek gyógyturisztikai lehetőségeit kívánom feltárni.

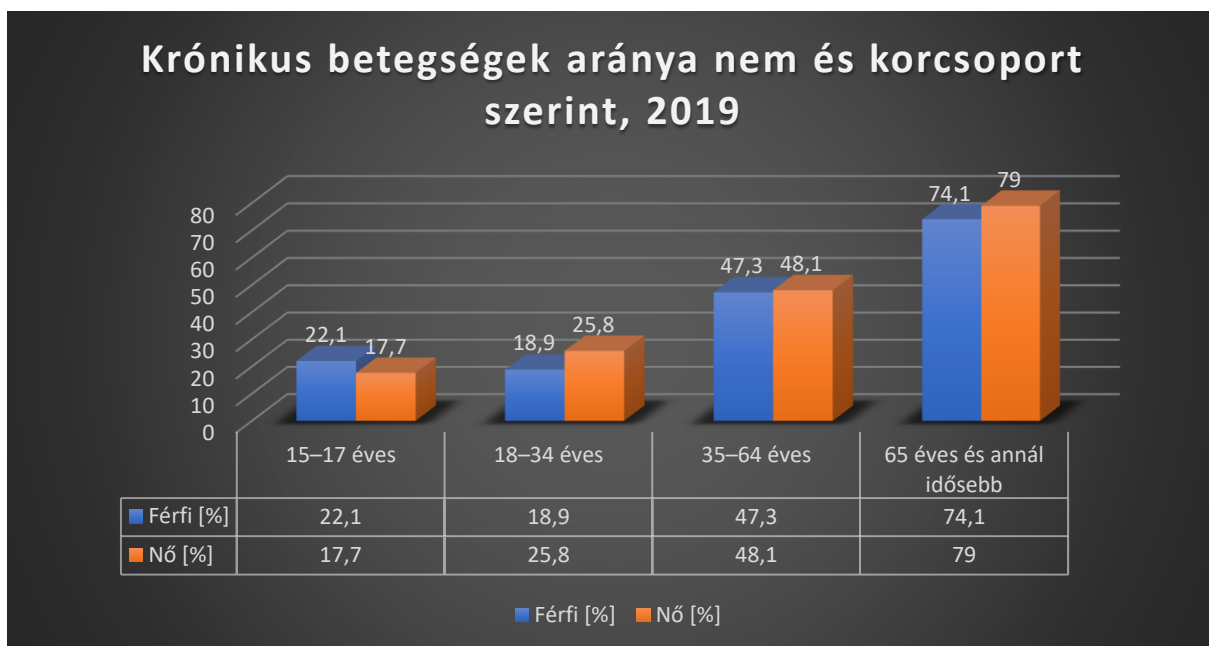
Mozgásszervi betegségekkel kapcsolatos eredmények

A 2014-es és 2019-es európai lakossági egészségfelmérés (KSH, <https://www.ksh.hu/elef>, <https://www.ksh.hu/elef/kiadvanyok.html>) adataiból láthatjuk, hogy jelentős a magyar lakosságon belül a mozgásszervi betegségekkel küzdők száma. A hát- és gerincfájás a lakosság 21%-át, ízületi kopás pedig a lakosság 17%-át érinti.

2019-ben a magyar lakosság 48%-a számolt be arról, hogy van krónikus, legalább 6 hónapja fennálló, vagy vélhetőleg a későbbiekben legalább ugyanennyi ideig tartó betegsége. A nők közül többen küzdenek ilyen betegséggel (51%), mint a férfiak (44%). A krónikus betegek

aránya az életkorral párhuzamosan emelkedik: a 15–17 évesek egyötödének, a 65 évesek és annál idősebbek 77%-ának volt krónikus, hosszantartó egészségi problémája. (3. ábra)

3. ábra: Krónikus betegek aránya, 2019

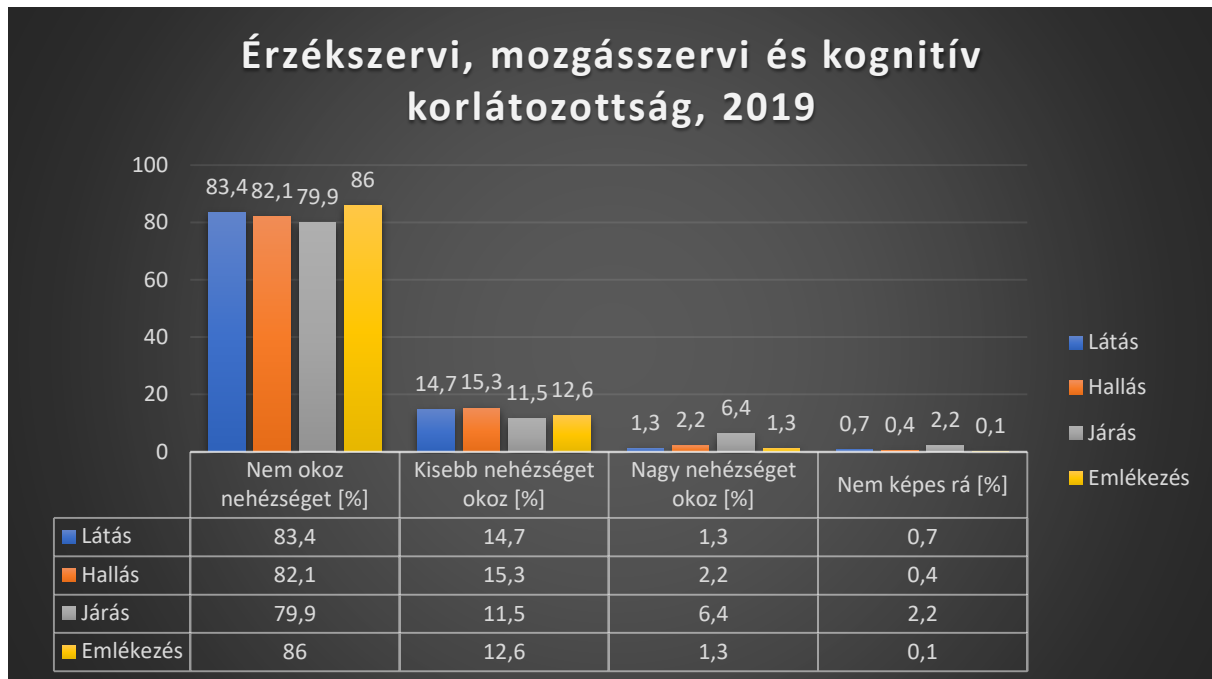
Forrás: https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/elef/te_2019/index.html

A magyar lakosság 61%-ának volt a felmérést megelőző 12 hónapban olyan hosszantartó betegsége, amit orvos állapított meg. A leggyakoribb krónikus betegség a magasvérnyomás-betegség, amelyben majdnem minden harmadik magyar szenved. Ezt követi két mozgásszervi betegség: a lakosság egyötöde (a férfiak 17, a nők 22%-a) küzd derék- és hátfájással, 15%-a (a férfiak 13, a nők 17%-a) pedig ízületi porckopással (arthrosissal).

„Az egészségtudatosság fontos területe a rendszeres testmozgás. Aktív életkorban időnk jelentős részét iskolában vagy a munkahelyünkön töltjük, így az életkortól, illetve attól függően, hogy milyen jellegű munkát végzünk, a fizikai és mentális igénybevételeink is eltérő lehet, ami szintén befolyásolhatja egészségi állapotunkat.” (KSH, Lakossági egészségfelmérés, 2019). A felmérés eredményeiből leszűrhető, hogy a sportolás és szabadidő eltöltés gyakoriságát a jövedelmi helyzet nagyban befolyásolja.

Az érzékszervi, mozgásszervi és kognitív problémák vizsgált területei a látás, a hallás, a járás és az emlékezés voltak. A lakosság körében e területek közül a járás jelenti a leggyakoribb gondot, minden ötödik embernek nehézségei vannak a gyaloglásban vagy lépcsőn való közlekedésben. (4. ábra)

4. ábra Mozgásszervi korlátozottság, 2019

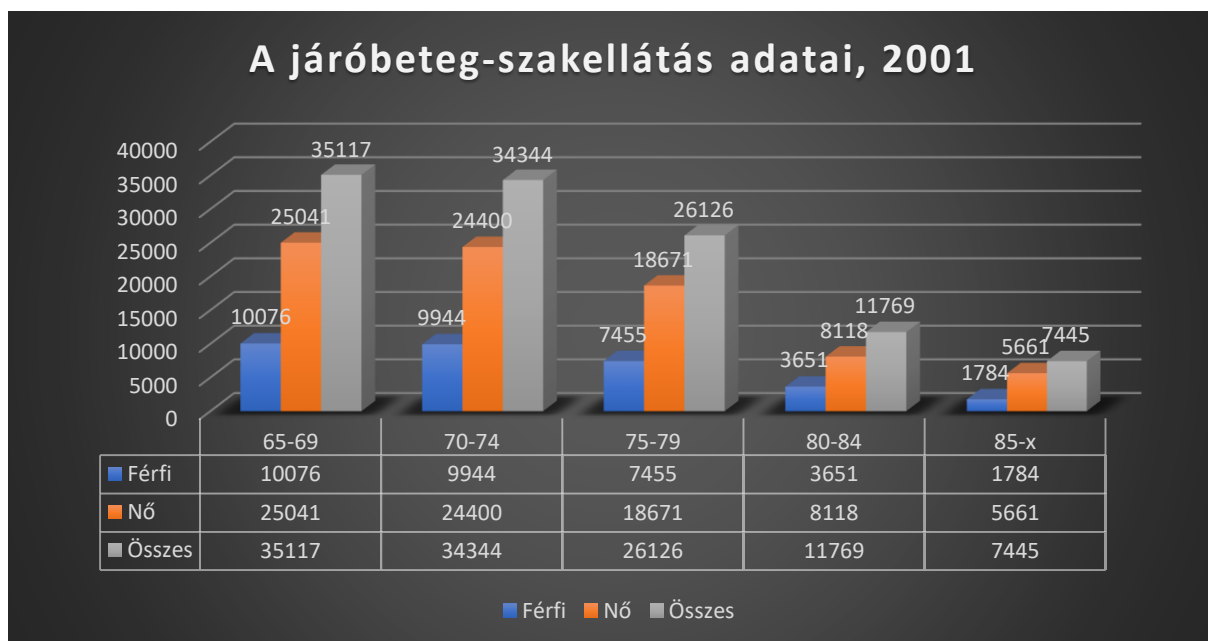
Forrás: https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/elef/te_2019/index.html

Az idős emberek gyakrabban veszik igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat. Az összes kórházi ápolási eset 1/3-át, a járóbeteg-szakellátás klinikai jellegű rendelésein megjelent betegek 1/5-ét a 65-x éves betegek teszik ki. Az idős emberek évente 2-3 alkalommal fordulnak a járóbetegszakellátás orvosaihoz (Paksy, 2004).

Ha a mozgásszervi betegségeket BNO csoportosítás alapján vizsgáljuk, láthatjuk, hogy a csont- és izomrendszer betegségei (M00–M99) gyakori időskori betegségek, főleg a kopási-degeneratív eredetű ízületi bántalmak száma és aránya nagy. A járóbeteg-szakellátás rendelésein 573 ezer 65 éves és idősebb személy (151 ezer férfi és 422 ezer nő) jelent meg 2001-ben (5. ábra), ez azt jelenti, hogy egy év folyamán az idős férfiak 26,3%-a, a nők 43,3%-a kereste fel a járóbeteg-szakellátás rendeléseit a csont- és izomrendszer betegségei miatt (Paksy, 2004).

5. ábra: A járóbeteg-szakellátás és a kórházi morbiditás adatai, 2001

Forrás: KSH, Időskorúak Magyarországon eredményei alapján

Mit kínál a Sóstó-Gyógyfürdő a gyógyturistáknak?

A sóstói gyógyvíz gyógyhatása klinikailag bizonyított, melyről a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Jósa András Rendelőintézet közleménye tanúskodik. Elsők között Jósa András, Szabolcs megye főorvosa fogalmazta meg a tó vízének jelentőségét. Szerinte a víz meggyógyít görvénkyórtól, csúztól, köszvénytől, idült lobbos izzadmányoktól és egyéb vérbetegségektől. Sóstógyógyfürdő a megszámlálhatatlan élmény és öröm mellett egy további fontos dolgot is tartogat az idelátogatók számára, ez pedig nem más, mint az egészség (Tóth, 1996).

A ma szakembere így fogalmaz: Komplex ellátás vehető igénybe a mozgásszervi problémákkal küzdő betegek számára. A gyógyítás alapja a gyógyvíz (nátrium-kloridos, jódos, brómos, hidrogén-karbonátos gyógyvíz). A fürdő Magyarországon vezető az orvosi céllal történő gyógyvíz felhasználásban. A kezeléseket a már kivizsgált betegek vehetik igénybe, ha már készült valamilyen képalkotó diagnosztikai eljárás az illetőről és szakrendelőben átesett egy részletes mozgásszervi betegvizsgálaton. Az aktuális panaszokhoz igazodva a szakorvos gyógykúrát állít össze.

A Sóstó-Gyógyfürdő célja az egészségturisták egészségmegőrzésében és javításban, a fürdőkultúra kialakításában, valamint a szabadidő kellemes és hasznos eltöltésében való szerepvállalása. Ebből következik, hogy az egészség- és gyógyturisztikai szolgáltatások

igénybevételének több oka és motivációja lehet: *prevenció, korrekció, rekreáció és rehabilitáció*. A mozgásszervi betegségek kezelésére segítséget nyújt a fürdőben működő gyógyászat és a *komplex fürdőgyógyászati kezelés*, mely gyógyvizes és ehhez társuló természetes gyógytényezők és a szárazföldi kezelések kombinálását jelenti. A fürdőben elérhető kezelések a 2. táblázatban kerülnek bemutatásra:

2. táblázat: Sóstó-Gyógyfürdő kezelések

Sóstó-Gyógyfürdő kezelései	
Természetes gyógytényezőkön alapuló kezelések	Fizioterápiás kezelések
Gyógyvizes medencefürdő	Elektromos kezelés
Iszappakolás	Ultrahang, sonoforesis, víz alatti ultrahang
Súlyfürdő	Lágylézerterápia
Szénsavfürdő	Magnetoterápia
Orvosi gyögmasszázs	Kryoterápia
Tangentor	Száraz gyógytorna
Víz alatti csoportos gyógytorna	Ultrahang, sonoforesis, víz alatti ultrahang

Forrás: <https://www.aquariusspa.hu/hu/gyogyaszati-tudastar>

Számos olyan interjú készült már a fürdő szakorvosával, melyekben ismerteti a reumatológiai betegségeket, a lehetséges kezelési módokat, valamint az igénybevétel lehetőségeit: A gyógykúra négy különböző kezelésfajtaból áll. A gyógyvizes medencefürdő minden beteg kúrájában szerepel, a fennmarad három kezelés a meglévő problémától függ, az ahhoz illeszthető terápiát választják. A kezeléseket a már kivizsgált betegek vehetik igénybe abban az esetben, ha már készült valamilyen képalkotó diagnosztikai eljárás az illetőről és szakrendelőben átesett egy részletes mozgásszervi betegvizsgálaton. Az aktuális panaszokhoz igazodva a szakorvos gyógykúrát állít össze.

2021-ben a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karának és a fürdő szakorvosainak együttműködése révén elindult a fürdőkezelések eredményességeinek vizsgálata, amelyből már látható, hogy a kezelések igénybevétele után csökkent a betegek fájdalomérzete, javult az izomfeszesség. (Takács, 2021)

A kezeléseket kedvezményesen vehetik igénybe a társadalombiztosítással rendelkező magyar állampolgárok, de a biztosító nem finanszírozza 100%-ban a kezeléseket, viszont évente 2x15 alkalom támogatott. A 2019-es egészségfelmérés eredményeiből leszűrhető, hogy a sportolás és szabadidő eltöltés gyakoriságát a jövedelmi helyzet nagyban befolyásolja. Éppen ezért fontos

tudni, hogy a fürdőgyógyászati kezelések támogatottak, így az alacsonyabb jövedelmű lakosok számára is elérhetőek.

Összegzés

A bemutatott téma áttekintésének a célja a generáció fogalmának és csoportosításának megértése, összehasonlítása a turisztikai célcsoportok generációs szempontú meghatározásával. Magyarország korfáját elemezve láthatjuk, hogy öregedő szerkezetű társadalomban élünk, ennek köszönhetően az idősebb generációk egyre jelentősebb mértékben fordulnak elő a gyógyturisztikai szektorban.

Összefoglalásként kiemelhető a fentebb említett, a vizsgálat szempontjából fontos mondat: A senior korcsoport növekvő szerepe igazolja, hogy a szegmens turisztikai igényeinek feltárása a turizmus szakma fontos feladata (Kolos & Kövesdi, 2020) – kiegészítve azzal a megjegyzéssel, hogy az időskorúak aktivitásának, egészségének a megőrzése a társadalom szempontjából is kiemelten lényeges, stratégiai fontosságú.

A hazai és nemzetközi szakirodalomból, a lakossági egészségfelmérés eredményeiből és a szakorvossal készült interjúk elemzéséből kitűnik, hogy a kor előrehaladtával és egyéb tényezők miatt (például egészségtudatosság hiánya) hamarabb, korábbi életkorokban jelenhetnek meg azok a mozgásszervi problémák, melyek megelőzésére, korrigálására, kezelésére Magyarországon számos fürdőgyógyászati ellátás vehető igénybe.

A bemutatott Sóstó-Gyógyfürdő kiemelt jelentőségű gyógyhelyünk, számos kezelési lehetőséget kínál a mozgásszervi problémával küzdő betegeknek. A fürdőorvossal készült interjúkban hallható, hogy a panaszok változó testi lokalizációban és változó súlyossággal megjelenve rontják a beteg életminőségét. A támogatott kezeléseket a már kivizsgált betegek vehetik igénybe, a kúrát az aktuális panaszokhoz igazodva a szakorvos állítja össze.

A kezelések eredményességének kvantitatív vizsgálatából látható, hogy javul a betegek egészségi állapota. (Takács, 2021)

Mindezek alapján kijelenthető, hogy növekvő fontosságú az a feladat, hogy a jövőben még nagyobb figyelmet, elismertséget és szerepet kapjanak a fürdőgyógyászati ellátások a lakosság körében mind hazánkban, mind külföldön.

Az írás kapcsolódik a Debreceni Egyetem, Egészségügy Kar által vezetett HEAL ALL Erasmus + pályázati projekt (ID: KA203-19A5CC6E) kutatásaihoz.

Felhasznált irodalom

Balázs, K., & Bene, Á. (2019). Az aktív időskor szerepe a fogyasztóvédelemben. Magyar Gerontológia, 11(37-38), 65–77. <https://doi.org/10.47225/MG/11/37-38./7449>

Egészségpercek Dr. Czímer Éva reumatológussal – hanganyagok, Elérhető: <https://www.aquariusspa.hu/hu/egeszsegpercek-dr-czimer-eva-reumatologussal-hanganyagok>

Európai lakossági egészségfelmérés, 2015/29, Elérhető: <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/elef14.pdf>, Letöltés: 2021.12.20.

Iván, L. (2002): Az öregedés élettani és társadalmi jelenségei, Magyar Tudomány. Elérhető: <http://www.matud.iif.hu/02apr/ivan.html>, Letöltés: 2021.12.21.

KSH, Interaktív korfa, Elérhető: <https://www.ksh.hu/interaktiv/korfak/orszag.html>

KSH, Születéskor várható élettartam, Elérhető: https://www.ksh.hu/docs/hun/eurostat_tablak/tabl/tps00025.html

Kolos, K., & Kövesdi, J. (2020). Az idősek turizmusban való részvétele Magyarországon: motivációk és turisztikai élmények vizsgálata. Megjelent: Turizmus bulletin 20(1), 21-33

Lohmann, M., & Danielsson, J. (2001). Predicting travel patterns of senior citizens: How the past may provide a key to the future. Journal of Vacation Marketing, Elérhető <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/135676670100700405>, Letöltés:2021.12.21.

Mccrindle, M., & Wolfinger, E.(2010.: Az XYZ ábécéje. A nemzedékek meghatározása. Részlet Marc McCrindle – Emily Wolfinger The ABC of XYZ.Understanding the Global Generations című könyve első fejeze-téből. UNSW Press, 2009. 1–22. Megjelent: Korunk 2010. november, 21(11).

Neil, H., & William, S. (1992). Generations. The History of America’s Future, 1584 to 2069. Harper Perennial.

Paksy, A. (2004). Az időskorúak egészségi állapotának jellemzői – megbetegedés adatok alapján. Megjelent :Időskorúak Magyarországon., 110-113.

Papp, I. (szerk.) (2017). Szálloda- és vendéglátásmenedzsment. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Takács, P., Czímer, É., Szakál, Z., & Péter, K., (2021): Komplex fürdőgyógyászati ellátások eredményességének vizsgálata Nyíregyháza, Sóstó-Gyógyfürdőn 2015-2021. Megjelent:

Rusinné, Fedor Anita (szerk.) A Magyar Tudomány Ünnepe 2021 - „Tudomány: iránytű az elérhető jövőhöz” Nemzetközi Interdiszciplináris Konferencia Absztraktfüzet. Nyíregyháza, Magyarország : Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar p. 18.

Tóth, M., Vincze, I. (1996): Iránytű Nyíregyháza, Sóstófürdő, Sóstó Fejlesztési, Beruházási és Vállalkozási Rt., Nyíregyháza.

Törőcsik, M., Szűcs, K. (2021): Fogyasztói magatartás. Akadémiai Kiadó, Budapest.

A szerző:

Helmeczi Gabriella

Debreceni Egyetem, Egészségügyi Kar, Nyíregyháza, Egészségügyi Informatikai Tanszék

helmeczi.gabriella@foh.unideb.hu